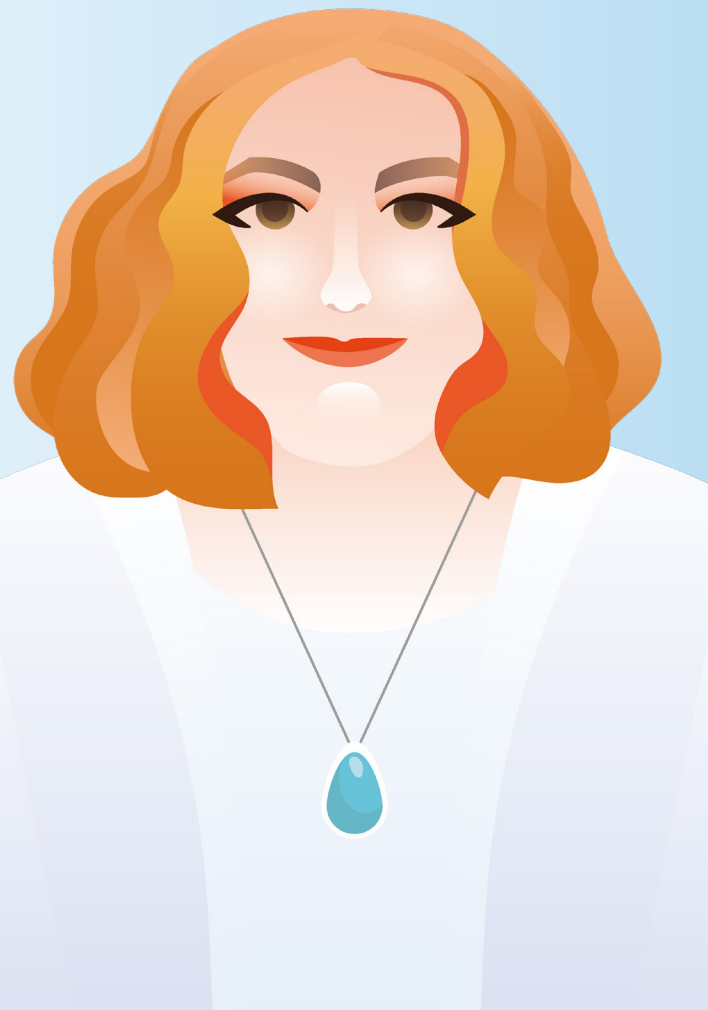


Calendari 23/24

INFANTS I JOVES

REFERENTS DE L'ACTIVISME SOCIAL



Desembre

CRISTINA PAREDERO MORATO

Discapacitat i inclusió

La percepció del concepte de discapacitat ha experimentat una gran transformació en les darreres dècades. El tradicional enfocament paternalista ha evolucionat cap a un model basat en el desenvolupament dels drets humans i en la integració social de les persones. Malgrat això, encara queda un llarg camí per assolir la plena inclusió de les persones que tenen alguna diversitat funcional, física o mental.

Precisament per promoure la presa de consciència al voltant de les dificultats que pateixen encara avui en dia, les Nacions Unides va instaurar el 3 de desembre com el Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat. És una data que ens ha de servir per posar el focus sobre qüestions clau encara per resoldre com l'accessibilitat o el dret a la plena autonomia de les persones amb diversitats funcionals.

La jove activista madrilenya Cristina Paredero Morato va experimentar de ben petita la discriminació, el bullying i la incomprensió del seu entorn. Paredero, que en complir la majoria d'edat fou diagnosticada d'Asperger, una síndrome inclosa dins l'espectre autista i que afecta la interacció social i la comunicació verbal i no verbal, ha explicat en nombroses conferències i actes públics com els seus pares la van sotmetre a un lligament de trompes sense el seu consentiment. Esperonada per aquest trauma prematur, ha dedicat la seva joventut a l'activisme pels drets, la inclusió i el benestar de les persones amb discapacitat, especialment per als de les dones i nenes.

La seva lluita va arribar al Congrés i va facilitar la modificació del Codi Penal per tal d'erradicar les esterilitzacions forçoses a persones amb discapacitat, abans tolerades amb l'aval d'un jutge però sense la necessitat del consentiment de la persona. Segons la plataforma espanyola CERMI es calcula que un miler de dones han estat sotmeses des del 2008 a aquest tipus d'intervencions no consentides.

Actualment, Cristina Paredero forma part del Comitè de les Nacions Unides de suport als drets de les persones amb discapacitat i de la junta directiva de l'entitat Plena Inclusión. També és la creadora del programa "¿TEApuntas?", un espai de trobada i de suport mutu completament autogestionat per persones amb autisme, i del blog de sensibilització "Realidad TEA y Diversidad". A conseqüència del seu activisme, el 2021 l'Injuve, l'Institut de la Joventut espanyol, li va atorgar el Premi Nacional de la Joventut en la categoria de drets humans. "Molta gent no entén que la diversitat és enriquidora", ha dit reiteradament.

L'accessibilitat és generadora d'igualtat

L'accessibilitat és un dret bàsic i universal reconegut des de fa dècades per lleis i convencions internacionals. Promoure el disseny de ciutats més inclusives i còmodes per a tothom no només és una obligació moral, sinó que millora la qualitat de vida de les persones que tenen alguna discapacitat i de tota la ciutadania sense excepció.

Com explica el professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés de la Universitat Ramon Llull i expert en diversitat funcional Òscar Martínez: "El disseny de les ciutats, els edificis o els mitjans de transport han de tenir en compte tot el ventall de maneres de funcionar que ofereix la diversitat humana. Quan ho fan, es facilita l'ús de l'espai públic per a totes les veïnes i veïns."

Dinàmica per treballar INFANTS I JOVES

REFERENTS DE L'ACTIVISME SOCIAL

1/2

Canvi de jaqueta. Dinàmica inspirada en els sis barrets d'Edward Bono.

Participants

Entre 12 i 15 adolescents i joves de 12 a 17 anys.

Motivació

S'explicarà al grup de nois i noies que hauran de fer un debat sobre un tema o diferents temes que proposarà el dinamitzador. A l'hora de debatre, cada participant portarà una jaqueta d'un color diferent. A partir del símbol del color, els nois i noies hauran d'utilitzar un discurs o un altre a l'hora de fer el debat.

Objectius

- Prendre consciència sobre la diversitat dins d'un grup.
- Respectar els diferents punts de vista sobre un tema
- Buscar estratègies per defensar una idea pròpia.
- Reconèixer les tres característiques del bon comunicador: assertivitat, escolta activa i empatia.

Material

- Sis jaquetes, capes o barrets de colors diferents: blanc, vermell, verd, negre, groc i blau.

Descripció de l'activitat

Aquesta dinàmica té com a finalitat sentir empatia cap a les persones que pensen diferent i entendre que la diversitat de les persones que formen un grup és enriquidora per a tothom.

Abans de començar l'activitat es demanaran sis voluntaris que seuran en una rotllana de cadires mentre la resta faran d'observadors, fora de la rotllana. Cadascun dels sis voluntaris haurà de complementar el seu vestuari amb una jaqueta, capa o barret d'un dels següents colors: blanc, vermell, verd, negre, groc o blau. Cada color representa una manera diferent de percebre un tema.

Blanc: és la jaqueta de la informació objectiva i neutra, la de les xifres. Simbolitza allò que s'observa sense informació prèvia, de la manera més realista possible.

Vermell: és la jaqueta dels sentiments, les emocions i la intuïció. Quan algú es posa aquesta jaqueta deixa que alguna cosa es remogui en el seu interior.

Verd: és la jaqueta de les noves propostes, de la innovació i la creativitat. Portar aquest color aporta una mirada oberta i amb ganes de promoure canvi.

Negre: és la jaqueta centrada en els desavantatges i les carències. És un color trist i negatiu. Qui porta aquesta jaqueta posa èmfasi en aquells factors que no es tenen en compte o que poden semblar crítics i negatius.

Groc: és la jaqueta que aporta la visió optimista i alegre en el debat perquè la persona que la porta busca els beneficis i els punts forts sobre l'anàlisi del tema.

Blau: és la jaqueta de la facilitació i la mediació. Qui vesteix aquest color expressa els punts entremig de postures polaritzades. Portar aquesta jaqueta és sinònim de coordinació dels altres membres i control i, per això, de tant en tant, caldrà anar fent aportacions sobre el procés.

Un cop els voluntaris s'han posat la jaqueta, el dinamitzador triarà un tema sobre el qual els participants han de debatre. S'intentarà que el tema de debat correspongui a una necessitat detectada prèviament per l'equip de monitors o que sigui un tema prou atractiu per als joves.

Dinàmica per treballar INFANTS I JOVES

REFERENTS DE L'ACTIVISME SOCIAL

2/2

Canvi de jaqueta. Dinàmica inspirada en els sis barrets d'Edward Bono.

Quan el debat comenci, els observadors aniran prenent nota de tot allò que els cridi l'atenció o apuntaran aquells comentaris que els semblin desafortunats i que caldria evitar.

Passada una estona, i quan el dinamitzador ho cregui convenient, els nois i noies que porten la jaqueta se la canviaran i també canviaran la seva manera d'enfocar el tema del debat. La dinàmica acabarà quan tot el grup hagi passat per totes les jaquetes.

Un cop acabada la dinàmica és imprescindible fer una avaluació amb preguntes dirigides per veure si s'han assolit els objectius o no.

Avaluació

El moment de l'avaluació és molt important. Caldrà fer les preguntes adequades per descobrir si s'han assolit els objectius que estaven preparats o no. En aquest cas, cal donar la veu a totes les persones del grup, tant a les que portaven les jaquetes com a les que observaven el debat.

Algunes de les preguntes que poden acompanyar aquesta part de la dinàmica i que anirien dirigides a les persones que han portat les jaquetes són:

- Com us heu sentit amb el canvi de jaqueta?
- Amb quina jaqueta us heu sentit més còmodes i per què?
- En algun moment no us ha agradat el paper que us tocava jugar? Per què?

A les persones que estaven observant se'ls podria preguntar:

- Què heu observat?
- Què penseu de cada jaqueta?
- A qui heu trobat més còmode amb cada jaqueta i per què?
- Quin color afegiríeu i quines característiques tindria aquest color?

A tot el grup se li podria preguntar:

- Quina conclusió en podem treure?
- Això que ha passat aquí es pot aplicar en el vostre dia a dia? Quan?
- Les reaccions que s'han viscut aquí eren reals o simulades? Podrien ser reals?

Quan la dinàmica ha acabat i, si el grup ho demana, es pot plantejar un altre tema de debat i fer un canvi de papers: els que feien d'observadors ara protagonitzaran el debat i els altres prendran nota del que hi succeeixi.

Alguns temes a debatre podrien ser:

L'educació d'ara, a l'escola i a la família, i la dels nostres pares i mares. Quina és la millor i per què?

Les xarxes socials són una eina de manipulació dels joves? L'emergència climàtica és veritat o és una invenció? Podem fer alguna cosa per canviar la situació o això no va amb mi?

La imatge i les persones: estètica, perfil a les xarxes, autoestima... La imatge és façana o és realitat?